

Vinogradništvo in vinarstvo pred skupnimi izzivi

Dr. Vesna Miličič

Gospodarska zbornica Slovenije – Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij

9.12.2021

Gospodarska
zbornica
Slovenije

Zbornica kmetijskih
in živilskih podjetij

Kdo smo?

- Strokovna služba GZS-ZKŽP

- Naše poslanstvo

ZKŽP združuje, povezuje in zastopa **kmetijska** in **živilska podjetja** v odnosu do državnih organov in evropskih panožnih združenj, oblikuje stališča in politiko do socialnih partnerjev, pospešuje razvoj dejavnosti, pretok znanja in idej ter prenaša dobre slovenske in evropske prakse. Zagotavlja strokovno pomoč v obliki svetovanja, izobraževanja, informiranja in usposabljanja.

GZS - Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij

Upravni odbor ZKŽP

Strokovna služba ZKŽP

Odbor
za varnost živil

Odbor
za zakonodajo in
označevanje živil

Odbor
za
mednarodno
poslovanje

Odbor
za razvoj
človeških
virov

Odbor
za javna naročila

Pogajalska skupina za Panožno
kolektivno pogodbo kmetijstva in
živilstva

Odbor
za spremljanje
zavez
odgovornosti

Kmetijstvo

Proizvodnja živil

Proizvodnja pijač

Sektor
rastlinske
pridelave

Sektor
prireje živali

Sektor
krožnega
gospodar-
stva

Sektor žitne
industrije

Sektor
mlekarstva

Sektor
mesne
industrije

Sektor
drugih
prehran-
skih
izdelkov

Sektor
pijač

Sekcija za
sadjarstvo

Združenje
kmetijskih
podjetij

Sekcija
prašiče-
rejcev

Sekcija
proizva-
jalcev
bioplina

Sekcija
proizva-
jalcev
krmil

Sekcija
za
mlinarstvo

Sekcija za
pekarstvo

Sekcija za
mlekarstvo

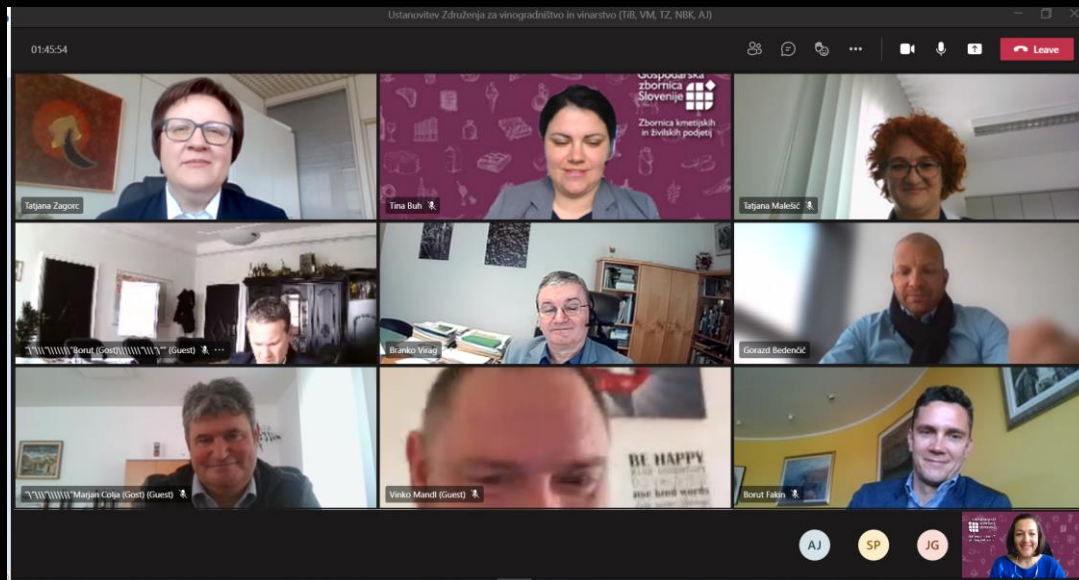
Združenje
za
prehranska
dopolnila

Združenje
slovenskih
pivovarn

Združenje
industrije
pijač

**Združenje
slovenskih
vinarjev**

Ustanovna seja Združenja slovenskih vinarjev pri GZS ZKŽP, 14. april 2021

Člani združenja:

1. RADGONSKE GORICE
2. VINAKOPER
3. PUKLAVEC FAMILY WINES
4. PANVITA MAROF
5. VINA KRAS
6. KLET BRDA
7. KZ METLIKA
8. KZ KRŠKO
9. PTUJSKA KLET
10. VINA ZAJC

Logotip združenja:

Vinogradništvo in vinarstvo pred skupnimi izzivi

Podnebne spremembe in prilagoditev V&V
(spomladanska pozeba, vročinski valovi – suša,
neurja, toča, itd.)

Pritisk bolezni
(bolezni lesa, zlata trsna rumenica,
itd.)

Spremembe sortimenta
(prilagajanje trgu in
podnebnim spremembam)

Spremembe stilov vina
(prilagajanje
trgu/potrošniku,
označevanje vin – “e-
labelling”)

Zdravje in družbeni vidik V&V
sektorja
(vino v moderaciji, evropska alkoholna
politika, itd.)

Sprememba **tehnologij pridelave** zaradi
zagotavljanja zadanih nacionalnih in EU ciljev
(trajnostna pridelava, biotska raznovrstnost, itd.)

Spodbujanje **ekološke**
pridelave grozdja in vina

Trajnostna **embalaža** in
recikliranje v vinskem sektorju

Vesolje predpisov ...

Evropski zeleni dogovor

EU Chemicals Strategy for Sustainability

Strategija in akcijski načrt za krožno gospodarstvo

EU Plastic Strategy

Strategija za zmanjšanje emisij metana

Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030

Strategija „od vil do vilic“

Direktiva o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje

Trajnostna raba pesticidov

Politika promocije agroživilskih proizvodov EU

Evropski podnebni sporazum

Akcijski načrt za ekološko kmetovanje

Strategija EU za tla za leto 2030

Direktiva o embalaži in odpadni embalaži

EU Code of Conduct

Digitalna strategija EU

SKP po 2023

Paket „fit for 55“

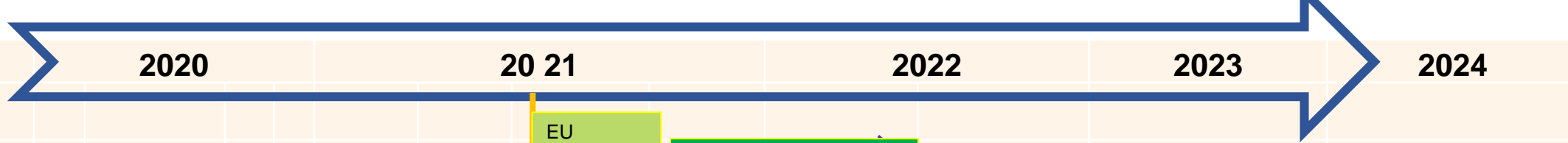
Dobrobit rejnih živali

European industrial strategy

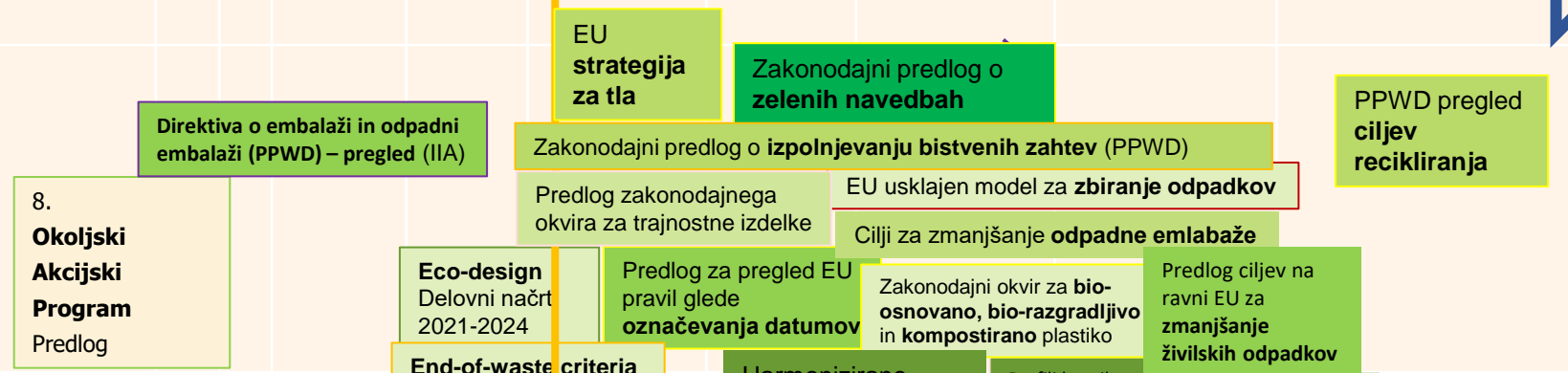
Označevanje hranilne vrednosti

Zero pollution action plan

Evropski zeleni dogovor

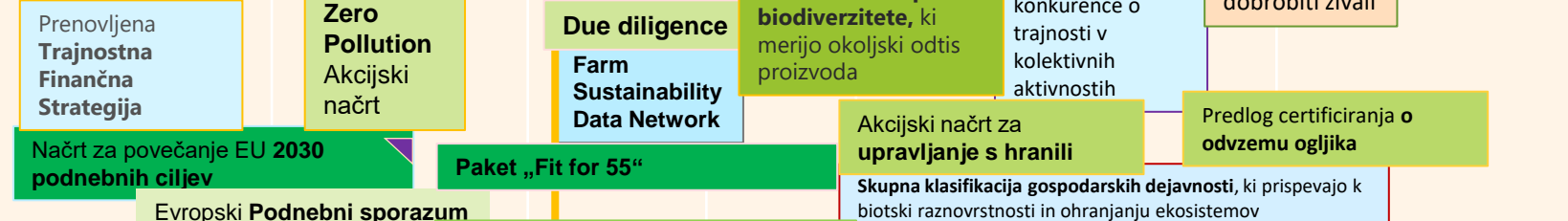
Strategija in akcijski načrt za krožno gospodarstvo

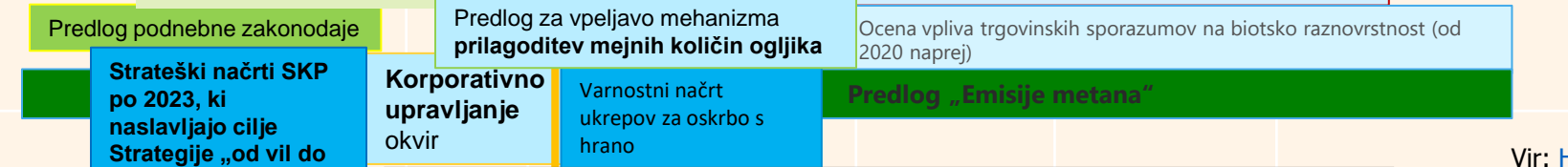
Strategija od vil do vilic

Strategija EU za Biotsko raznovrstnost do leta 2030

Podnebje

SKP po 2023

Zakonodajne pobude za krepitev sodelovanja primarnih proizvajalcev za podporo njihovem položaju v prehranski verigi

Vir: [Hélène Simonin, direktorica za hrano, okolje in zdravje pri EDA \(European Dairy Association\)](#)

Evropski zeleni dogovor

Green Deal is Europe's Man on the Moon Moment

= kot Evropski pristanek na Luni

Sprejet 11. decembra 2019.

„Postati prva podnebno nevtralna celina do leta 2050.“

”

The #EUGreenDeal will be a key priority in our cooperation with partner countries - only together we can tackle climate change and work towards a sustainable future for all.

Josep Borrell Fontelles
High Representative | Vice-President
A Stronger Europe in the World

#EUGreenDeal

”

'We are in a climate and environmental emergency. The European Green Deal is an opportunity to improve the health and well-being of our people by transforming our economic model. Our plan sets out how to cut emissions, restore the health of our natural environment, protect our wildlife, create new economic opportunities, and improve the quality of life of our citizens.'

Frans Timmermans
Executive Vice-President for the European Green Deal

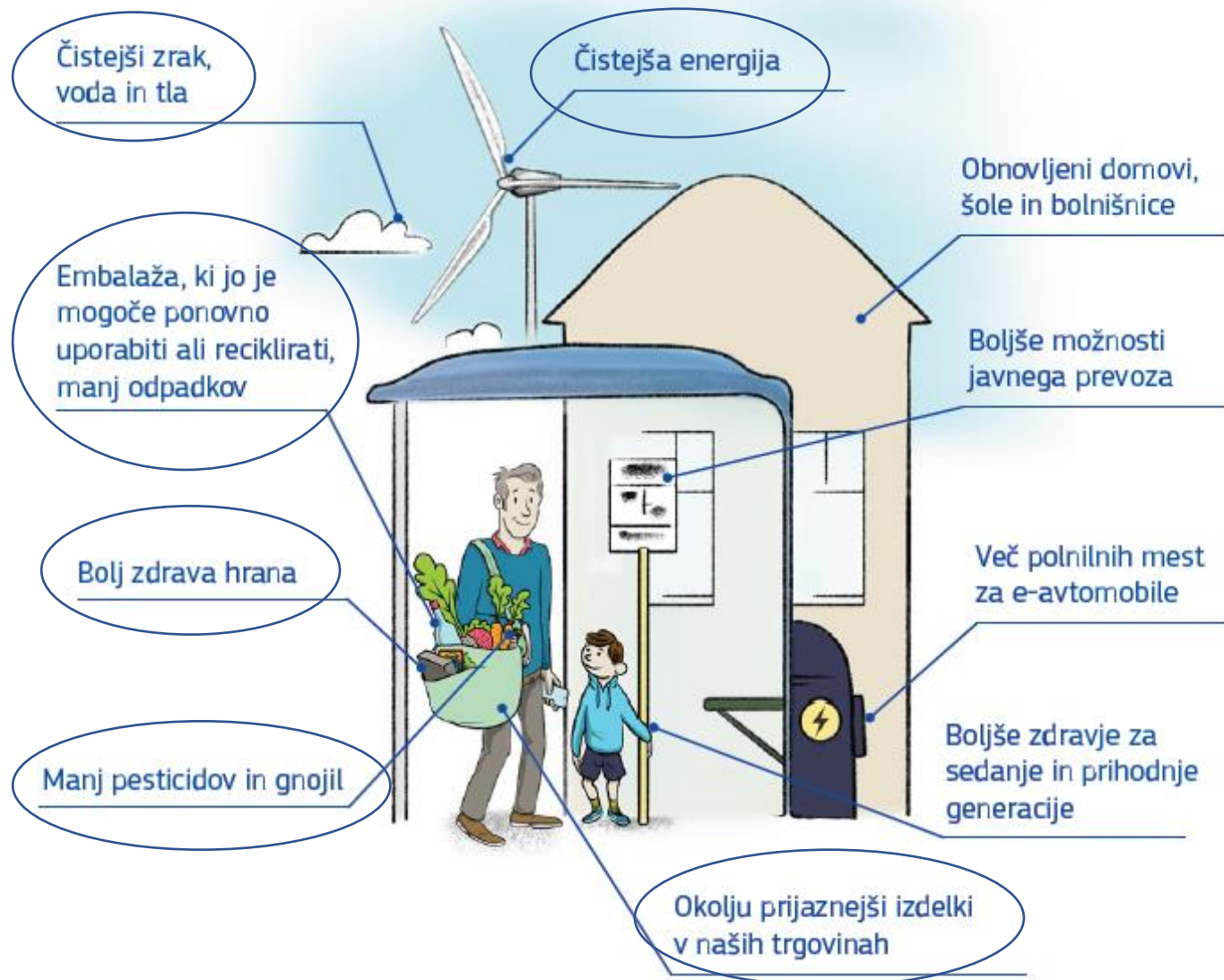

#EUGreenDeal

“The European Green Deal is our new growth strategy – for a growth that gives back more than it takes away. It shows how to transform our way of living and working, of producing and consuming so that we live healthier and make our businesses innovative”

Excerpt of President Von De Leyen's mission letter to Commissioner Kyriakides

Evropski zeleni dogovor bo izboljšal blaginjo in zdravje državljanek in državljanov ter prihodnjih generacij.

Cilji, ki jih naslavlja Evropski zeleni dogovor

EU bo:

Do leta 2050 postala podnebno nevtralna

Varovala človeška življenja, živali in rastline z zmanjšanjem onesnaževanja

Pomagala podjetjem, da postanejo vodilna v svetu na področju čistih izdelkov in tehnologij

Pomagala zagotoviti pravičen in vključujoč prehod

Akcijski načrt za krožno gospodarstvo

PLASTIKA

V naslednjih 20 letih **naj bi se poraba plastike podvojila**.

Do leta 2050 bi bilo lahko s plastiko povezanih 20 % porabe nafte in 15 % emisij toplogrednih plinov, v oceanih pa bi bilo lahko več plastike kot rib.

Proizvodi za enkratno uporabo se bodo, kadar bo to mogoče, **postopoma opustili** in nadomestili s trajnejšimi proizvodi za večkratno uporabo.

Ukrepanje proti mikroplastiki – omejitev namerno dodane mikroplastike, povečanje zajetja mikroplastike v vseh pomembnih fazah življenjskega cikla proizvodov.

HRANA in EMBALAŽA

Leta 2017 je količina odpadne embalaže v Evropi dosegla rekordnih **173 kg na prebivalca oziroma prebivalko**.

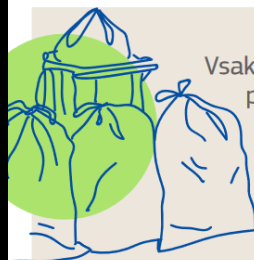

Predlagane bodo nove zakonodajne pobude o ponovni uporabi, s katerimi bi v živilskih storitvah **embalažo, posodo in pribor za enkratno uporabo nadomestili** izdelki za večkratno uporabo, ter cilji za zmanjšanje količine odpadne embalaže.

ODPADKI

Vsak državljan oziroma državljanica proizvede skoraj **pol tone komunalnih odpadkov na leto**.

Uvedeni bodo ukrepi za **preprečevanje nastajanja odpadkov in zmanjševanje njihovega obsega**, povečanje vsebnosti recikliranih materialov v proizvodih in čim večje zmanjšanje izvoza odpadkov iz EU. Predstavljen bo model EU za ločeno zbiranje in označevanje proizvodov. Predstavljen bo model EU za ločeno zbiranje in označevanje proizvodov.

Strategija od „vil do vilic“

Strategija „od vil do vilic“ bo prispevala k vzpostavitvi krožnega gospodarstva – od proizvodnje do potrošnje:

➤ Sodelovanje z državami članicami je ključnega pomena: nacionalni strateški načrti za kmetijstvo morajo v celoti odražati ambicije evropskega zelenega dogovora in strategije „od vil do vilic“.

Sprejeta
20. maja 2020.

Cilji, ki jih naslavlja
Strategija „od vil do vilic“

Zagotovitev cenovno dostopne in trajnostne hrane za Evropejce

Boj proti podnebnim spremembam

Varstvo okolja in ohranjanje biotske raznovrstnosti

Primeren gospodarski donos v prehranski verigi

Povečanje ekološkega kmetovanja

“The coronavirus crisis has shown how vulnerable we all are, and how important it is to restore the balance between human activity and nature. At the heart of the Green Deal the Biodiversity and Farm to Fork strategies point to a new and better balance of nature, food systems and biodiversity; to protect our people’s health and well-being, and at the same time to increase the EU’s competitiveness and resilience. These strategies are a crucial part of the great transition we are embarking upon.”

Frans Timmermans, Executive Vice-President of the European Commission

Konkretni cilji, ki jih naslavlja Strategija „od vil do vilic“

Uporaba pesticidov v kmetijstvu prispeva k onesnaževanju tal, vode in zraka.

Komisija bo sprejela ukrepe za:

- **50-odstotno zmanjšanje** uporabe in tveganja kemičnih pesticidov do leta 2030.
- **50-odstotno zmanjšanje** uporabe nevarnejših pesticidov do leta 2030.

Presežek hranil v okolju je glavni vir onesnaževanja zraka, tal in vode, negativno vpliva tudi na biotsko raznovrstnost in podnebje. Komisija bo sprejela ukrepe, da se:

- **izguba hranil zmanjša za najmanj 50 %** brez poslabšanja rodovitnosti tal.
- **uporaba gnojil zmanjša za najmanj 20 %** do leta 2030.

Zaradi **antimikrobične odpornosti**, povezane z rabo antibiotikov pri zdravju živali in ljudi, v EU vsako leto predvidoma umre 33 tisoč ljudi. Komisija bo **do leta 2030 za 50 % zmanjšala prodajo antibiotikov za rejne živali in v akvakulturi**.

Ekološko kmetovanje je okolju prijazna praksa, ki jo je treba nadalje razvijati.

Komisija bo okrepila razvoj ekološkega kmetijstva v EU, da bi **ekološko kmetijstvo do leta 2030 zajelo 25 % vseh kmetijskih zemljišč**.

Strategija „od vil do vilic“

Raziskave in inovacije

- **10 milijard evrov v okviru programa Obzorje Evropa za raziskave in razvoj**, povezane s hrano, biogospodarstvom, naravnimi viri, kmetijstvom, ribištvom, akvakulturo in okoljem.
- **Prenos znanja** bo ključen. Pri prehodu bosta kmetom pomagali služba za kmetijsko svetovanje v okviru SKP in mreža podatkov o trajnosti kmetijskih gospodarstev.

Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030

**Sprejeta
20. maja 2020.**

„Povrnitev zdravja naravi je ključnega pomena za naše telesno in duševno počutje. Narava je tudi naš največji zaveznik v boju proti podnebnim spremembam in izbruhom bolezni. Je v središču naše strategije za rast – evropskega zelenega dogovora – in sestavni del evropskega gospodarskega okrevanja, ki bo Zemlji vrnil več, kot ji jemlje.“

Ursula von der Leyen, predsednica Evropske komisije

Zakaj?

- Čas je, da popravimo skrhan odnos z naravo. Podnebne spremembe, izguba biotske raznovrstnosti in širjenje uničujočih pandemij so jasno sporočilo.
- S strategijo za biotsko raznovrstnost bo Evropa na poti k ekološkemu okrevanju do leta 2030.

Biotska raznovrstnost je **bistvena** za življenje. Narava nam zagotavlja hrano, zdravje in zdravila, surovine ter omogoča rekreacijo in dobro počutje. Zdrav ekosistem čisti tudi zrak in vodo, ohranja podnebno ravnovesje, pretvarja odpadke v vire, zagotavlja pogoje za opraševanje, gnoji poljščine ter še mnogo več.

Povezanost gospodarstva in narave: **polovica svetovnega bruto domačega proizvoda (BDP)** (40 bilijonov evrov) je odvisna od narave.

Zaradi netrajnostnih oblik človekovih dejavnosti je izguba narave hitrejša kot kdajkoli prej.

Svetovna populacija rastlinskih in živalskih vrst se je **v zadnjih 40 letih zmanjšala za 60 %**. Enemu milijonu vrst grozi izumrtje.

Izguba biotske raznovrstnosti in podnebna kriza sta soodvisni. Slabo stanje ene vodi v poslabšanje stanja druge.

Ukrepi za obnovo gozdov, zemljišč in mokrišč ter vzpostavitev zelenih površin v mestih so ključni za ublažitev posledic podnebnih sprememb do leta 2030.

- Za obnovo degradiranih ekosistemov na kopnem in morju v Evropi moramo:

povečati **obseg ekološkega kmetovanja in značilnosti biotske raznovrstnosti** na kmetijskih zemljiščih

zaustaviti in obrniti trend zmanjšanja števila **opraševalcev**

zmanjšati uporabo in škodljivost pesticidov za **50 % do leta 2030**

povrniti najmanj **25 tisoč km** rek EU v stanje pred njihovo regulacijo

posaditi **3 milijarde** dreves do leta 2030

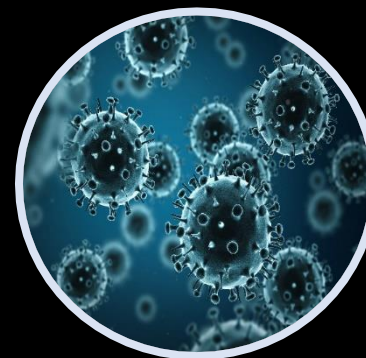
2030 Cilji za trajnostno pridelavo hrane in ohranjanje biotske raznovrstnosti

50 % zmanjšanje uporabe in tveganja kemičnih **pesticidov** in uporabe **nevarnejših pesticidov**

Zmanjšanje **izgube hranil** za najmanj 50 % brez poslabšanja rodovitnosti tal;
zmanjšanje uporabe **gnojil** za najmanj 20 %.

Zmanjšanje prodaje **antimikrobikov**, ki se uporabljajo pri reji živali in v akvakulturi, za 50 %

25 % kmetijskih zemljišč v EU nameniti za ekološko kmetovanje.

Vzpostavitev zaščitene območij za $\geq 30\%$ površin v Evropi in 30% morskih površin v Evropi, od katerih jih bo moralo biti 10% strogo zaščiteneh.

$\geq 10\%$ kmetijskih zemljišč bo moralo vsebovati visoko raznolike krajinske značilnosti (mejice, suhozidi, idr.).

Navedeni cilji so pričakovanja.

Splošni in specifični cilji SKP 2023-2027

HORIZONTALNI CILJ: Spodbujanje znanja, inovacij in digitalizacije v kmetijstvu in na podeželskih območjih

SC4: Podnebne spremembe
SC5: Trajnostni razvoj, učinkovito upravljanje naravnih virov
SC6: Varstvo biotske raznovrstnosti

SC7: Mladi kmetje, podjetništvo
SC8: Zaposlovanje, rast, socialna vključenost, lokalni razvoj
SC9: Izboljšanje odziva kmetijstva na zahteve družbe

SC1: Vzdržni dohodki in odpornost kmetij
SC2: Tržna usmerjenost in konkurenčnost
SC3: Izboljšanje položaja v verigah vrednosti

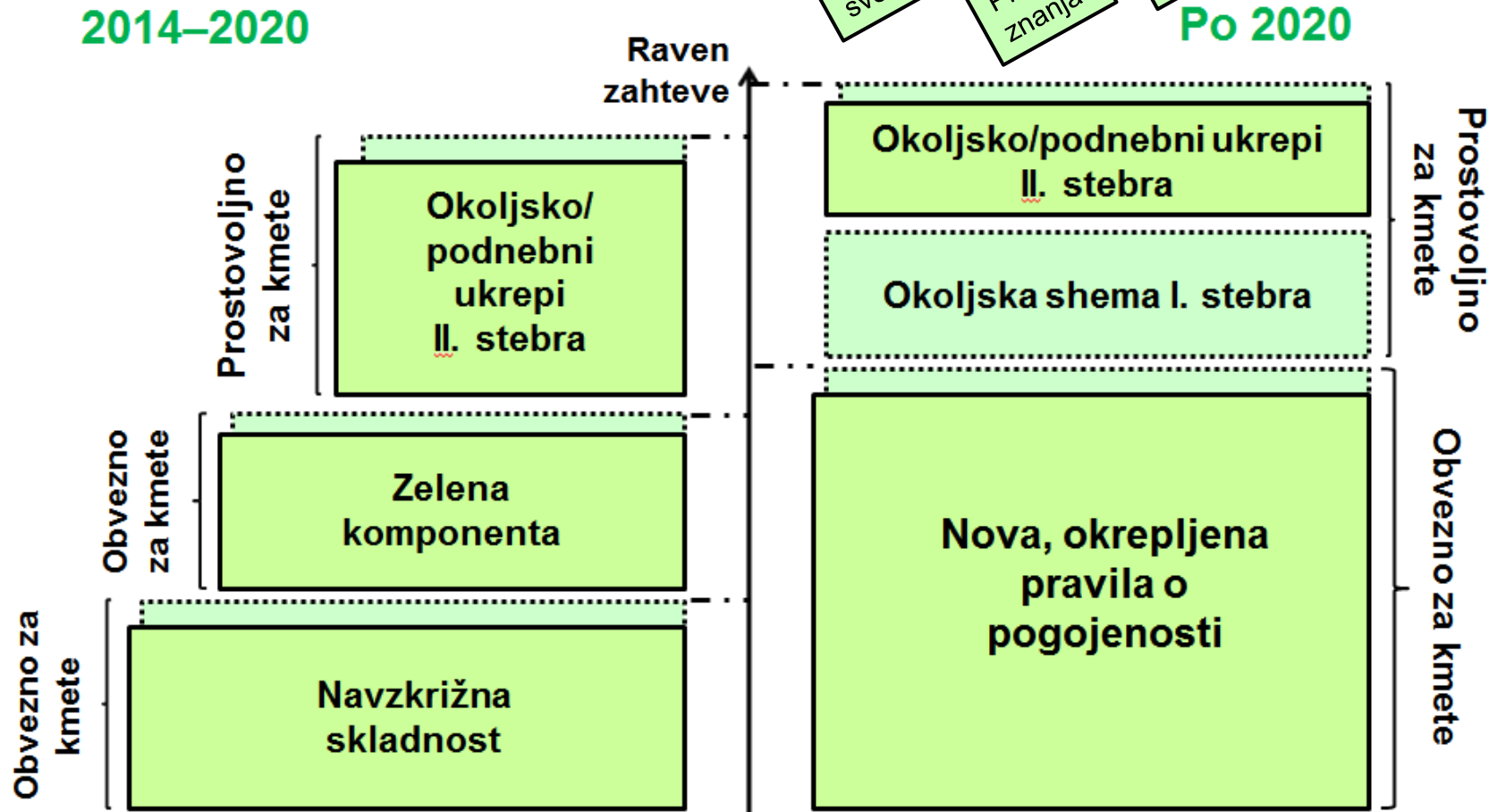
SKP je na prelomni točki...

Nov koncept temelji na iskanju ravnovesja v zagotavljanju pravičnega prehoda, ki bo zadostil ciljem zelenega, digitalnega ter podnebno nevtralnega

SC 4, 5 in 6

Zelena arhitektura

EU zeleni dogovor

Strategija „od vil do vilic“

Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030

SKP po 2023 in vinogradništvo & vinarstvo

Predlog sektorskih intervencij (nacionalna ovojnica)

- ✓ Prestrukturiranje in preusmeritev vinogradov (13,9 mio EUR)
- ✓ Promocija vina v tretjih državah (4,8 mio EUR)
- ✓ Ukrepi informiranja o vinih Unije v državah članicah (604.000 EUR)

Obnova vinograda (Foto: Vinakoper)

SKP po 2023 in vinogradništvo & vinarstvo

Predlagane **okoljske intervencije** za vinogradnike:

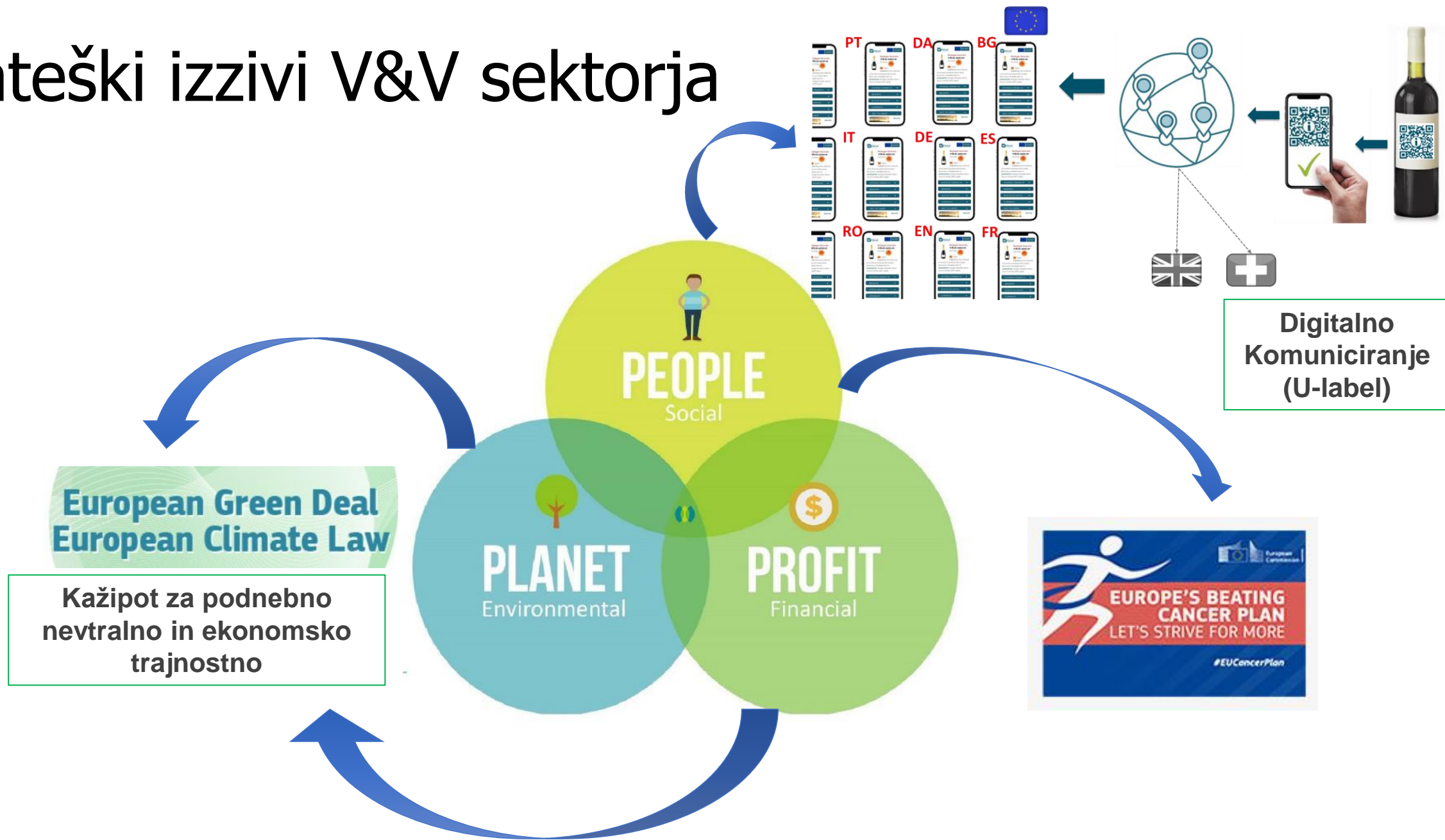
- **Intervencija SOPO (Shema za okolje in podnebje)**
 - ✓ Alternativna raba fitofarmaceutskih sredstev v trajnih nasadih → Namen: Zmanjševanje ostankov FFS v pridelku (intenzivni sadovnjaki, oljčniki in vinogradi)
 - ✓ Uporaba le organskih gnojil za zagotavljanje dušika v trajnih nasadih
 - ✓ Ohranjanje biotske raznovrstnosti v trajnih nasadih
- **Intervencija KOPOP (Kmetijsko-okoljska podnebna plačila)**
 - ✓ Lokalne sorte
 - ✓ Integrirana pridelava grozdja (IPG)
 - ✓ Uporaba biotehniških metod za obvladovanje škodljivih organizmov v trajnih nasadih
 - ✓ Opustitev uporabe herbicidov v vinogradih
 - ✓ Opustitev uporabe insekticidov v vinogradih
 - ✓ Precizno gnojenje in škropljenje
- **Intervencija BIOTIČNO VARSTVO RASTLIN**
- **Intervencija Ekološko kmetovanje**

SKP po 2023 in vinogradništvo & vinarstvo

Predlog intervencij za razvoj podeželja

- ✓ Naložbe v dvig produktivnosti in tehnološki razvoj, vključno z digitalizacijo kmetijskih gospodarstev in živilskopredelovalne industrije
- ✓ Kolektivne naložbe v kmetijstvu za skupno pripravo kmetijskih proizvodov za trg in razvoj močnih in odpornih verig vrednosti preskrbe s hrano
- ✓ Naložbe v razvoj in dvig konkurenčnosti ter tržne naravnosti ekoloških kmetij
- ✓ Izvedba agromelioracij in komasacij kmetijskih zemljišč
- ✓ Spodbujanje kolektivnih oblik sodelovanja v kmetijskem in gozdarskem sektorju, sheme kakovosti, promocija in kratke dobavne verige
- ✓ Naložbe v prilagoditev na podnebne spremembe pri trajnih nasadih
- ✓ Podpora za naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetijskih dejavnosti, vključno z biogospodarstvom
- ✓ Izmenjava znanja in prenos informacij kmetovalcem in lastnikom gozdov ter usposabljanje svetovalcev

Strateški izzivi V&V sektorja

Kažipot Vino & Zdravje

World Health Organization

Določa sporočila in usmeritve

EUROPE'S BEATING CANCER PLAN
LET'S STRIVE FOR MORE
#EUCancerPlan

POLITIČNI INSTRUMENT

Ni varne ravni

Zmanjševanje porabe
napram zlorabi alkohola

POLITIČNA SKLADNOST

Ukrepi za označevanje

Fiskalni ukrepi

Trgovinski ukrepi

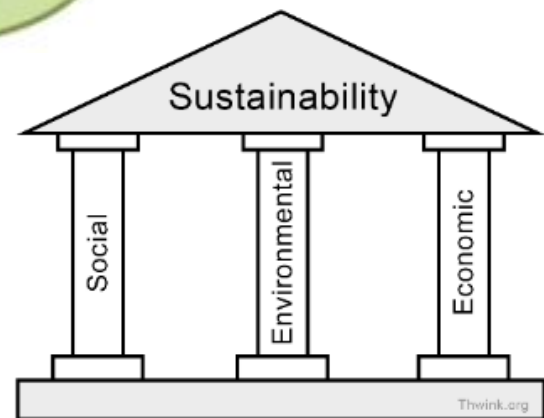
Izključitev ostalih dejavnosti iz podpor

WINE-MODERATION
CHOOSE | SHARE | CARE

TRAJNOSTNOST

- **Koncept trajnostnosti** za evropski V&V sektor ni (poznane so prakse z manjšim negativnim učinkom na okolje in večjo prilagodljivostjo na podnebne spremembe)
- **Nedavni razvoj politik EU** se zdaj osredotoča ne le na spodbujanje trajnostnih prehranskih sistemov, temveč tudi na **izključitev iz podpore tistih, ki se ne štejejo za „trajnostne“**

Kažipot trajnostnosti

Pesticidi

Umetna gnojila

Izpusti TPG

Embalaža

Tla

Ekološka pridelava

Digitalizacija

Vključitev Direktive o plastiki za enkratno uporabo

Ambicioznejši cilji

Vloga ponovne uporabe (re-use)?

Omejevanje „over-packaginga“

Primer dobre prakse 1

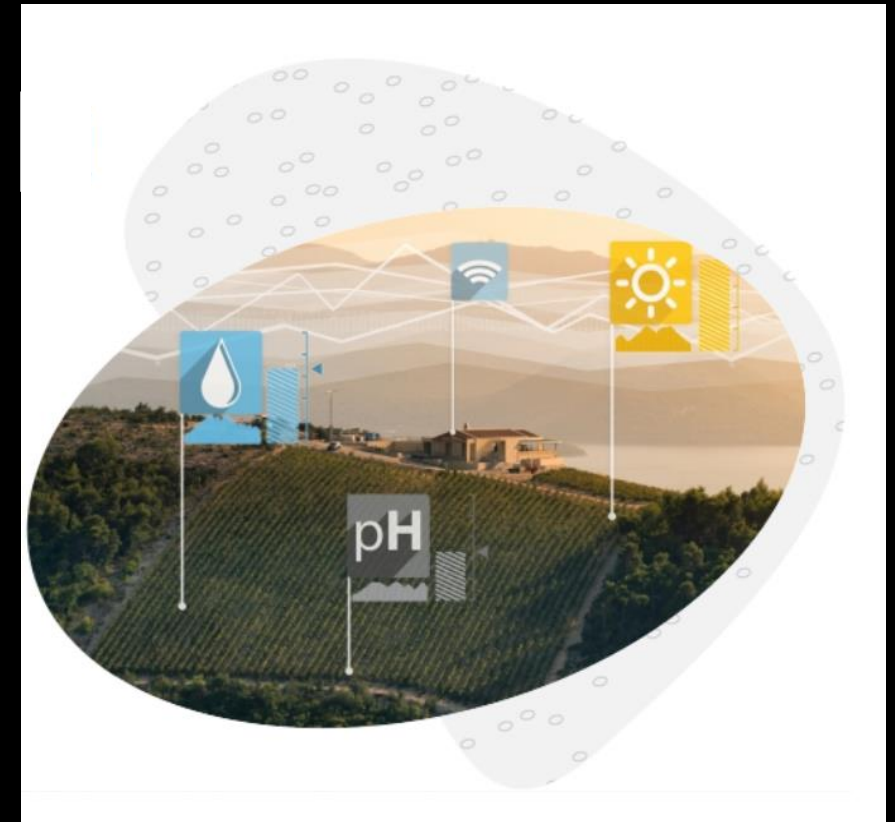
DIGITALIZCIJA

• SMART AGRO GRAPE

Člani podjetniške skupine: doc. dr. Emilija Stojmenova Duh, mag. Jure Verhovnik, Aleksander Hrastič, Monika Bogataj, Franc Drobnič, Gregor Balkovec, Jure Trilar, Argene Superina, dr. Nina Cvar (vsi s Fakultete za elektrotehniko Univerze v Ljubljani)

Projekt se osredotoča na **reševanje problema nezadostne tehnološke in ekonomske učinkovitosti pri upravljanju kmetijskih zemljišč** ter na zagotavljanje zmanjšanja pritiskov kmetijstva na okolje (ekološko kmetijstvo). Kmetijstvo 4.0 in pametno kmetovanje imata temeljno vlogo pri okoljski trajnosti in kmetijskih praksah. Digitalne inovacije povzročajo revolucijo v agroživilski verigi v Evropski uniji in širše. Uspeh kmetijskega poslovanja je vse bolj odvisen od sposobnosti zbiranja in izkoriščanja velike količine podatkov, ki bodo nastali predvsem za doseganje nadzora nad stroški in povečanje kakovosti proizvodnje.

Inovacija/rešitev **SMART AGRO GRAPE** (plug-in sistem) temelji na celovitem zbiranju podatkov (senzorji, droni, sateliti), računalniškem programu, ki omogoča analizo zajetih podatkov ter oblikovanje predlogov **za preprečitev škodnega primera**. Sprejem podatkov in predlogov za preprečitev škodnega primera bo omogočen skozi platformo, ki uporabnikom na hiter, pregleden in enostaven način sporoča stanja in predloge. S tem se poveča učinkovitost kmetij. Trenutne rešitve na trgu so parcialne in ne omogočajo tako obsežnega zajema podatkov (senzorika, droni sateliti) ter ne nudijo tako dobre izkušnje kupca. Novi modul za napovedovanje bo kot glavni rezultat projekta **spremljal vpliv na dejansko porabo in učinkovitost uporabe fitofarmaceutskih sredstev in vode**.

Primeri dobre prakse 2

- SLOPEHELPER

je revolucionaren, popolnoma avtonomen **kmetijski robot**, zasnovan za pokrivanje celotnega kmetijskega cikla v trajnih nasadih. Poleg zmanjšanja potreb po delovni sili kar za 90 % ponuja tudi učinkovite rešitve za zmanjšanje količine fungicidov, porabe fosilnih goriv in izpustov ogljika. Nedvomno je kmetijska robotika ključ do trajnosti in večje ekonomičnosti kmetijstva, saj praktično odpravlja odvisnost od sezonske delovne sile.

DIGITALIZCIJA
IN ROBOTIZACIJA

Primeri dobre prakse 3

DIGITALIZCIJA
IN ROBOTIZACIJA

- FARM BEAST

je robot za uničevanje plevela in priključkoma za natančnejše škropljenje na njivskih površinah.

Primeri dobre prakse 4

Primeri dobre prakse 5

EMBALAŽA IN KROŽNO GOSPODARSTVO

- IHPS, VINARSTVO ŠOŠTARIČ, TRIDAS, ZELFO TECHNOLOGY

Biorazgradljiva kartonska embalaža za vinske steklenice izdelana iz odpadne hmeljevine.

Embalaža vsebuje 50 % hmeljevih vlaken.

Primeri dobre prakse 6a

TOLEARNTNE SORTE

Z uvedbo tolerantnih sort se poskusno ukvarjajo v Kleti Brda in Vinakopru, med družinskimi vinogradniki pa Miha Batič iz Vipavske doline.

- ✓ Tolerantne sorte na oidij in peronosporo.
- ✓ Potrebno preudarno in strokovno presoditi, kam jih lahko zasadimo.
- ✓ Od feb 2021 **pet tolerantnih sort** (johanniter, monarch, muscaris, solaris in sauvignier gris) je dovoljenih v vseh okoliših dežel Podravje in Posavje.z
- ✓ V vse okoliše dežele Primorske pa so vpisane **tri t.i. interspecifične oziroma medvrstne sorte** – merlot kanthus, fleurtai in soreli.

Primeri dobre prakse 6b

TOLEARNTNE
SORTE

PRO

- Manjša uporaba FFS.
- Trajnostna pridelava grozdja
- Sorte primerne za ekološko vinogradništvo in ekološka vina.
- Zmanjševanje stroškov pridelave.
- Možnost priprave zvrsti s „starševskimi“ sortami (15 % drugih sort in še vedno sortno vino).
- Primerno za manjše – ljubiteljske vinogradnike (ohranjanje vinogradniških površin).
- Vedno več sort bo na razpolago – vpliv na cene sadilnega materiala?

CONTRA

- Drag sadilni material.
- Zgodnje odganjanje in dozorevanje / težave s spomladansko pozebo ter ptiči in divjadjo.
- Lahko majhni pridelki in posledično boljša dozorelost grozdja ter višja vsebnost alkohola.
- Ne vemo, katere bolezni in škodljivci bodo lahko težava (črna gniloba, listna oblika trtne uši).
- Marketinško neuveljavljene sorte.
- Potrošniku neznane sorte.

Primeri dobre prakse 7

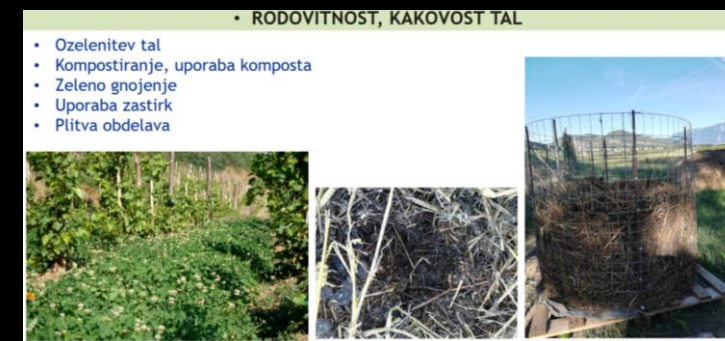
- ECOVINEGOALS
(Interreg ADRION)

Intenzivno vinogradništvo ima v območju programa ADRION lahko negativne učinke na kakovost prsti, vode, zraka, biodiverzitetu in ekosistemske storitve. Lahko povzroči ključne spremembe občutljivih habitatov in tradicionalnih pokrajin. Projekt ECOVINEGOALS se loteva **reševanja izzivov intenzivnih vinogradniških sistemov** in **odpravljanja njihovih negativnih posledic**. Projekt bo pripomogel k razvoju strategij, akcijskih načrtov, orodij in sposobnosti za agroekološki prehod vinogradniških območij na sisteme upravljanja z nizkimi vnosi in izpusti.

EKOLOŠKO
VINOGRADNIŠTVO
IN AGROEKOLOGIJA

Vinograd v okolici Štanjela

Sustainability

We're committed to protecting the places that make our famous wines.

Sustainability is an integral part of the New Zealand wine industry. New Zealand's winemakers and grape growers are committed to crafting exceptional wine while helping the natural environment, local businesses and communities to thrive.

We were the first wine industry to establish a national sustainability programme. Sustainable Winegrowing New Zealand™ (SWNZ) first started as an industry initiative in 1994 and then was introduced commercially to the whole industry in 1995. More than twenty years later, SWNZ is still widely recognised as world-leading, with 96% of New Zealand's vineyard producing area certified by the programme.

Organic grape and wine production is a growing part of the New Zealand wine world. Ten per cent of New Zealand wineries now hold organic certification, including many of our iconic, world-renowned producers. [Organic Winegrowers New Zealand \(OWNZ\)](#) is a grower-led organisation dedicated to supporting and encouraging the production of high quality, organic and biodynamically grown wines.

Water

Waste

Pest & Disease

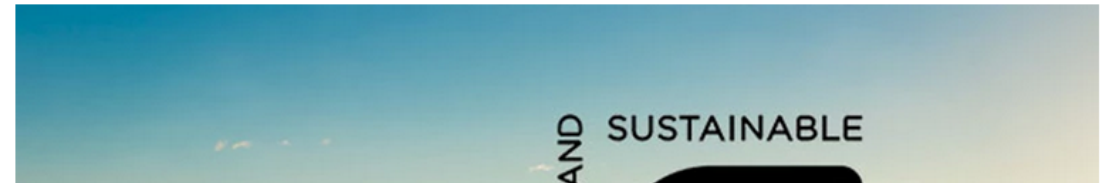
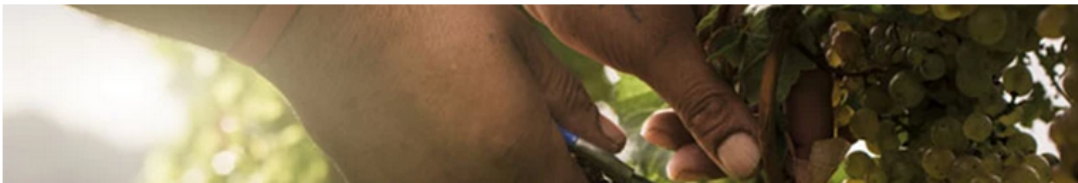
Climate Change

People

Soil

Vinogradništvo in vinarstvo pred skupnimi izzivi

Najlepša hvala za vašo pozornost!

Gospodarska
zbornica
Slovenije

Zbornica kmetijskih
in živilskih podjetij